REGLEMENTAREA JURIDICĂ A TRECERII PESTE FRONTIERA VAMALĂ A STATULUI A TRIMITERILOR POȘTALE INTERNAȚIONALE CU TRANSPORTUL AUTO

Denislam MAȘAEV
CZU: 349:339.543:656.8 dmasaev@gmail.com

The main purpose of this work is to analyze the state of affairs regarding normative framework harmonization, regarding the most important institutions in the field of legal regulations contained in the normative acts in force, regarding the crossing of the state customs border of postal items, in terms of their compliance with the international treaties to which the Republic of Moldova is a party, as well as with the normative framework as a whole.

În ultimul deceniu, odată cu semnarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, ratificat prin Legea Republicii Moldova nr.112 din 02.07.2014, țara noastră a înregistrat progrese evidente referitor la armonizarea cadrului normativ la bunele practici și tendințe de modernizare a legislației naționale în domeniul trimiterilor poștale internaționale, fapt demonstrat prin aprobarea Legii cu privire la comunicațiile poștale nr. 36 din 17.03.2016, precum și aprobarea cadrului normativ subsidiar întru coordonarea per ansamblu a reglementărilor juridice [1].

Conform datelor statistice oficiale, se constată faptul evoluției pieței de trimiteri poștale internaționale într-o continuă descreștere în plan cantitativ, la moment în Registrul public al furnizorilor de servicii poștale figurează 44 de persoane juridice de drept privat și drept public cu dreptul de a desfășura activități de expediere și transportare a trimiterilor poștale internaționale [2].

Analiza prevederilor actelor normative în domeniul trimiterilor poștale internaționale demonstrează exhaustivitatea și comprehensibilitatea acestora, având în vedere importanța asigurării eficiente a mecanismului tehnico-juridic de comunicare în cadrul statelor membre ale Uniunii Poștale Universale. Un moment caracteristic statului nostru este problema armonizării legislației internaționale cu cadrul normativ național în domeniul trimiterilor poștale internaționale.

Specific pentru Republica Moldova este tergiversarea de adoptare de noi acte normative, astfel, în cazul în care, spre exemplu, Parlamen-

tul Republicii Moldova adoptă o lege organică, care conține prevederi cu privire la aprobarea unui Regulament de către Guvernul Republicii Moldova într-un anumit termen, se atestă tergiversarea acestui termen, or mecanismul de elaborare și avizare a actelor normative prevăzut de Legea Republicii Moldova nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative prevede anumite rigori, care, reieșind din comunicarea interinstituțională dintre autoritățile implicate în procesul de avizare, nu se încadrează în termenul prestabilit de adoptare.

În speță se atestă necorespunderea unor prevederi ale actelor normative la prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018, or Codul menționat reprezintă legea fundamentală ce reglementează raporturile juridice de drept public [3], care a armonizat cu specificul Republicii Moldova bunele practici preluate din statele membre ale Uniunii Europene. Este unanim recunoscut că atractivitatea investițională a Republicii Moldova și fortificarea statului de drept depinde direct proporțional de asigurarea unui cadru normativ eficient, cu asigurarea principiilor de certitudine juridică, subsidiaritate și strictă atribuire a competențelor subiecților.

Bunăstarea și propășirea statului de drept depinde de calitatea actului public realizat de toate autoritățile publice per ansamblu, în ceea ce privește dezvoltarea relațiilor economice internaționale, având în vedere specificul activității organelor vamale, care sunt în avanpostul autorităților publice, pentru a consolida buna realizare a schimburilor de bunuri dintre statele vecine, este inadmisibil un eventual abuz realizat de organele vamale, or acest fapt reduce incontestabil imaginea țării noastre în plan european și internațional.

Pentru dezvoltarea și asigurarea realizării relațiilor economice externe, este important, din punctul de vedere al principiului transparenței, ca „*regulile de joc*” să fie clare, adică reglementările juridice conținute în prevederile actelor normative să asigure o interpretare certă și comprehensivă. În același timp, este important ca certitudinea să cuprindă și limita discreționară a autorităților publice, în speță, nefiind admise expuneri în actele normative de genul „în conformitate cu legislația” sau „conform actelor normative”, or practica legislativă a țării noastre ne demonstrează că în multe cazuri norma de blanchetă de genul celor menționate nu își găsește o

materializare concretă într-un act normativ subsidiar, ceea ce denaturează substanțial realizarea principiului certitudinii juridice, drept consecință fiind viciate relațiile sociale în societatea Republicii Moldova.

O problemă a conștiinței juridice a societății noastre în ansamblu (urmare a ideologiei sovietice) și a percepției autorităților publice este prezumția de rea-credință din partea unui particular în cadrul raporturilor juridice de drept administrativ, în speță de drept vamal, scop de bază pus în fața autorităților publice ca urmare a intrării în vigoare a Codului administrativ al Republicii Moldova, care pornește pe picior diametral opus, anume pornind de la prezumția de bună-credință în privința unui particular, până la proba contrară.

În același timp, necesită de menționat faptul că actele normative nu prevăd în prezent o anumită răspundere pentru autoritățile publice în ceea ce privește omisiunea de adoptare a actelor normative, fapt unanim contestat în spațiul comunitar din cadrul Uniunii Europene.

Conform prevederilor art. 2006 Cod civil al Republicii Moldova [4], autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta, ceea ce demonstrează asigurarea de exonerare *ab initio* a unei eventuale răspunderi.

Astfel, în cazul trimiterilor poștale internaționale, conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.512 din 25.04.2016 cu privire la revizuirea actelor normative cu caracter de reglementare a activității de întreprinzător, au fost abrogate un șir de acte emise de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, în speță Ordinul Serviciului Vamal nr. 404-O din 05.11.2010 referitor la unele aspecte privind procedura aplicabilă trimiterilor poștale internaționale, *per a contrario* nefiind substituit cu un act normativ expres în acest sens. Având în vedere că, conform pct. 5 din Ordinul Serviciului Vamal nr. 226 din 15.05.2019 cu privire la prezentarea informației prealabile privind trimiterile poștale internaționale care se introduc în Republica Moldova, în cazul neprezentării informației prealabile conform prevederilor pct. 3 și 4, organele vamale vor aplica formele de control vamal prevăzute la art. 185 Cod vamal al Republicii Moldova [5], suficiente pentru asigurarea respectării legislației Republicii Moldova, ajungem la concluzia că, în privința situației anterioare – trimiterile poștale internaționale nu mai beneficiază de un tratament preferențial, controlul vamal fiind

exercitat conform regulilor generale, ceea ce dezavantajează, din punctul de vedere al politicilor de reglementare, sectorul de trimiteri poștale internaționale.

În acest sens, se reclamă elaborarea și adoptarea de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova a actelor normative privind stabilirea unor reglementări exprese cu privire la aspectele privind procedura vamală aplicabilă trimiterilor poștale internaționale, or situația actuală, de vacuum normativ, favorizează și mai pronunțat declinul pieței trimiterilor poștale internaționale.

Cu titlu de recomandări *de lege ferenda* se propune: modificarea Codului vamal nr. 1149 din 20.07.2000 prin substituirea sintagmei „10 zile calendaristice" cu sintagma „30 de zile" la art. 289, „Termenul în care se exercită calea administrativă de atac"; excluderea lit. d^1) alin. (1) art. 5 la „Introducerea bunurilor pe teritoriul Republicii Moldova" din Legea nr. 1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere şi scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice [6]; abrogarea lit. h^1) art. 28 „Scutirea de taxa vamală" din Legea nr. 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal [7] și excluderea sintagmei „sau omisiunea de a-l adopta" la alin. (5) art. 2006 „Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o persoană cu funcţie de răspundere" din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002.

Referințe:

1. ȚURCAN, P., ERHAN, I., CIOBANU, O., ROTUNDU, E. *Drept vamal: Note de curs.* Chișinău, 2016.
2. *Raport statistic privind evoluția pieței serviciilor poștale în anul 2018*, Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei.
3. Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018.
4. Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002.
5. Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149 din 20.07.2000.
6. Legea Republicii Moldova cu privire la modul de introducere şi scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice nr. 1569 din 20.12.2002.
7. Legea Republicii Moldova cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.1997.

Recomandat
Sava MAIMESCU, dr., conf. univ.

ANALIZA INSTITUȚIEI EXPROPRIERII PENTRU CAUZĂ DE UTILITATE PUBLICĂ

Diana MAZNIUC

CZU: 347:332.24 + 351.712.5 *dianamazniuc97@gmail.com*

O ingerință adusă particularului poate fi suportată, dacă aceasta aduce dezvoltare comunității, îi înlătură neajunsurile – exproprierea pentru cauză de utilitate publică, văzută a fi cea mai severă formă de limitare a dreptului de proprietate privată – prezintă și demonstrează că o asemenea operațiune se desprinde din: năzuința firească a statului de a întreține o colectivitate; tendința de a crea spațiul și de a identifica instrumentele necesare demarării proiectelor de bine general, în interiorul cărora bunurile unui particular cad în plasă, reprezentând astfel un mijlocitor al desăvârșirii, de exemplu, a unui serviciu de îngrijire a societății, gest asigurat și de o răsplată corespunzătoare.

Doctrinar definită – „instituție juridică de drept public, ce constă în achiziția forțată cu titlu oneros, pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii și sub control judiciar, a bunurilor domeniului privat” [1] – operațiunea își asumă o sarcină curajoasă, reușind a împăca interesele contrarii prin impunerea unor garanții viabile protecției viitorului expropriat, în acest decurs, creația legislativă, a reglementat meticulos exproprierea, asistând-o prin implicarea unui număr considerabil de participanți, care vin în a-i asigura realizarea întocmai a normei, etajând-o și supunând-o unui test continuu de verificare a necesității apelării, fie prin cercetarea amiabilă, prin posibilitatea înaintării pretențiilor probabilului „păgubit” – existente în etapa administrativă a transferării bunului din proprietate privată în cea publică; fie prin implicarea unui nou actor – instanța de judecată, care încrezută de cele înstăpânite în etapa premergătoare, va veghea modul acoperirii pierderii materiale și morale suportate de viitorul expropriat – existentă în etapa judiciară.

Predominarea unor acțiuni crescânde, deschisă negocierilor dintre expropriator și probabil expropriat, dăinuirea unor principii natural înțelese ca – transformarea dreptului de proprietate privată provocată de existența unei cauze de utilitate; transformarea dreptului de proprietate efectuată numai de după despăgubirea „păgubitului”;

imunitatea față de regimul fiscal; posibilitatea urmăririi de către expropriat soarta bunului/realizarea declarației pentru cauză de utilitate publică, cea care a și reclamat „schimbul", cu dreptul de a solicita restituirea lucrului, în cazul în care autoritatea deraiază de la înțelegerea primară – fac posibilă încurajarea punerii pe roate a exproprierii pentru cauză de utilitate publică – văzută a fi intermediar al reformării, al modernizării comunității; soluție pentru protecția mediului; lichidator al imobilelor insalubre; ustensilă de valorificare a obiectivelor cultural-istorice, prin repunerea în vizibilitatea publică a acestora, prin restaurarea monumentelor delăsate.

Astfel, operațiunea de sacrificiu devine una cerută și așteptată de către membrii comunității, care pe lângă faptul că obțin produsul brut – căi de comunicații, edificii predestinate serviciilor sociale și nu numai, asistă la o probă de maturitate – este posibilă cedarea avuției personale în vederea țintirii unui proiect de interes colectiv? Componența mentalistă a exproprierii pare a îngreuna transferul bunului – considerent pentru care, legiuitorul, a pledat pentru cele mai chibzuite instrumente pentru transfer – impunând și norme cu putere de principiu – casă pentru casă, teren pentru teren – sub temelia formulei, sperând a se compensa proxim pierderile suportate. Centrarea elementului afectiv, identificat drept partea sensibilă a operațiunii, la rândul său, a evidențiat și opțiunea germană, care combate cu o demnitate admirabilă această legătură emotivă, lăsând a dăinui interesul general, a se înrădăcina proiecte progresiste, de la lansarea cărora, nemijlocit va beneficia și cel al cărui bun a fost preluat. O asemenea poziție pare a fi cultivată de autorități responsabile de actul și de acțiunea întreprinsă, care gândesc în profunzimea unui studiu de fezabilitate, care prognozează efectele transferului asupra celor „păgubiți", care mențin un măsurător nepărtinitor al celor luate și al celor oferite în schimb, care „aud" cele obiectate de către viitorul expropriat, care instituie un control judiciar efectiv, a căror eforturi, prudență nu permite declanșarea unui abuz al autorității prin menținerea unor practici contrare valorilor dominante într-o societate democratică.

Alăturându-se celor menționate, remarcând exproprierea pentru cauză de utilitate publică drept soluție universală, sistematic aplicată în statele puternic industrializate, ne-am întrebat de ce local aceasta

rămâne în impas și de ce este privită cu reticență de societate, atâta timp cât s-au accentuat frumoasele valențe și efectele constructive pe care și le trage.

Analizând practica sumară a Republicii Moldova în aplicarea instituției, au fost reliefate problematici, care fac să denatureze nobilitatea gestului, să deformeze standardul legal, în consecință atentând într-un mod reproșabil la valoarea consacrată în art. 17 al Declarației Universale a Drepturilor Omului, în art. 1 Protocol nr. 1 Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, în art. 46 Constituția Republicii Moldova, în art. 501 Cod civil al Republicii Moldova – succesiv, tratarea operațiunii ca pe un mijloc pus la îndemâna autorităților, de împroprietărire pe seama expropriatului, face posibilă realizarea unui abuz din partea celor învestiți cu puterea de reprezentare prin variațiile expuse:

1. Notificarea defectuoasă a viitorului expropriat – pachetul informativ transmis în urma luării Hotărârii de Comisia de Cercetare prealabilă pare a viza doar oferta expropriatorului, evitându-se a se expune istoricul luării deciziei, schița proiectului, copia procesului-verbal al ședinței convocate, copia studiului de fezabilitate – ustensile care ar garanta seriozitatea inițiativei, strategia autorității, posibilitatea înaintării unei obiecții motivate de către cel pus în exercițiul cedării.

2. Destinația vid a întâmpinărilor – arareori obiecțiile formulate de către viitorul expropriat sunt luate în calcul, iar Comisia instituită pentru a identifica soluții celor semnalate, refuză a le da curs, aspect care dă startul unei exproprieri împovărătoare trecute și prin etapa judiciară, cheltuielile și timpul cărora amprentează un conflict nestins dintre autoritate și particular, demonstrează incapacitatea prinderii unui dialog roditor, care ar culmina prin buna reputație a instituției, prin fuzionarea intereselor individuale și colective – aspect apt de a înzeci calitatea procesului, de a dinamiza reușita.

3. Existența fenomenului exproprierii atipic – în fapt; indirectă – în lipsa unei declarații de utilitate publică, în prezența eludării etapelor procedurale, respectiv a garanțiilor oferite viitorului „păgubit", în absența unui plan bine întocmit care ar răspunde în preventiv și care nu ar permite o purcedere consimțită din mers.

4. Persistența regulii nescrise „autoritate pro autoritate" – controlul judiciar nu este devotat limitelor impuse prin lege, fiind predispus

a încuviința conduita exponenților puterii, emițând ca pe bandă rulantă – hotărâri de expropriere forțată, conservând despăgubirea marcată în oferta expropriatorului, respingând referința depusă de către viitorul expropriat.

Consecință celor remarcate, propunem a se lua în considerație recomandările văzute a fi oportune împrospătării Legii privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999:

1. a se revedea conținutul dispoziției art. 1, în partea ce ține de „transferul către stat de bunuri proprietate publică ce aparţin unei unităţi administrativ-teritoriale” – optându-se pentru principiul „statul nu se poate expropria”;

2. a se abroga dispoziția alin. (3) art. 2 „În caz de stare de urgenţă, de asediu şi de război, exproprierii pot fi supuse bunuri mobile stabilite prin lege organică” – un asemenea raționament dublează competența unei instituții deja existente – rechiziția;

3. a se include în Comisiile de cercetare prealabilă per interes național și per interes local, pe lângă membrii existenți, reprezentanții Oficiului Avocatului Poporului, meniți a reprezenta interesele titularului de drepturi reale, a monitoriza regularitatea desfășurării procedurii, a interveni cu sugestii pasibile de echilibrarea intereselor contraste. A se lua în calcul și dezideratul „prestația eficientă a Avocatului Poporului se măsoară în iscusința acționării în preventiv”.

Referințe:

1. CHELARU, Eugen. *Drept civil. Drepturile reale principale.* București: C.H. Beck, 2019. 509 p.

Recomandat
Tatiana TABUNCIC, dr., conf. univ.

INSOLVABILITATEA FICTIVĂ: ASPECTE TEORETICE ŞI PRACTICE

Ion MIDONI

CZU: 347.427:343.52 ***midoni.ion97@gmail.com***

Article examines the bankruptcy offence. The current topic in the context of the economic crisis generated by the SARS-CoV-2 virus. Delimitation of the offence of bankruptcy as a criminal act of insolvency as a civil commercial act. The composition of the bankruptcy offence was analysed. Analysis of the special subject of the offence both from the perspective of criminal law and from the perspective of the civil code.

Procesul de globalizare, pe care îl parcurgem, presupune relații comerciale din orice colț al lumii cu orice țară interesată în serviciile prestate, iar pandemia în desfășurare va avea drept urmare lichidarea companiilor slabe din punct de vedere economic de pe piața mondială. În acest context, companiile care vor rămâne viabile pe piața mondială vor ține monopolul în diferite ramuri, iar abuzurile din partea administratorilor acestor companii transnaționale, cel mai probabil, vor genera diferite probleme de ordin economic pentru creditori, cât și pentru state. Din aceste considerente, reglementările de drept și constituirea unui cadru normativ adecvat în cazul infracțiunilor de insolvabilitate reflectă o problemă actuală și importantă pentru securitatea economiei de piață.

Insolvabilitatea reprezintă o stare financiară proastă confirmată prin act de dispoziție a instanței de insolvabilitate. Fiind o stare de fapt și de drept care nu întrunește trăsăturile unei infracțiuni, ea nu atrage după sine răspunderea penală. Insolvabilitatea poate fi privită în coraport cu insolvabilitatea fictivă. Cu toate că am putea pune semnul egalității între insolvabilitate și insolvabilitate fictivă, dat fiind faptul că ambele sunt condiționate de încetarea plăților determinată de lipsa lichidităților, totuși în cazul insolvabilității fictive este necesară o condiție în plus față de insolvabilitate, și anume, incapacitatea de plată a datoriilor scadente să fie cauzată de anumite nereguli. Mai mult, insolvabilitatea fictivă constituie o componență de infracțiune incriminată și de Codul penal al Republicii Moldova.

Vorbind despre obiectul juridic special al infracțiunii de insolvabilitate fictivă, menționăm că componența de infracțiune analizată are un caracter complex:

1) Obiectul juridic principal îl constituie relațiile sociale cu privire la onorarea de către debitor cu bună-credință, integral și la timp a obligațiilor față de creditori.

2) Obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la circulația legală a documentelor oficiale, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, art. 361 CP RM [1, p.1123].

Obiectul juridic secundar îl poate constitui alternativ și falsul în documente contabile (art. 335^1 CP al RM), fiind prejudiciate relațiile sociale cu privire la întocmirea și utilizarea documentelor sau înscrisurilor contabile, precum și contabilizarea unei plăți în conformitate cu legea [2, p.973].

Obiectul material al infracțiunii este constituit din: 1) cererea scrisă falsă de intentare a procesului de insolvabilitate; 2) anexele la această cerere, și ele false.

Latura obiectivă a infracțiunii de insolvabilitate fictivă are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea desemnată prin sintagma „insolvabilitate fictivă"; 2) urmările prejudiciabile sub formă de daune în proporții mari; 3) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Din prevederile alin.(2) art. 15 al Legii insolvabilității reiese că sintagma „insolvabilitate fictivă" semnifică acțiunea de anunțare falsă de către debitor a insolvabilității acestuia, deși el este capabil economic de a satisface creanțele creditorilor. Suntem în prezența unei forme specifice a înșelăciunii active și în prezența faptei de folosire a documentelor oficiale false.

În contextul falsului în documente contabile se falsifică anexele la cererea introductivă lit. c) art.17 Legea insolvabilității, iar în cazul dat nu considerăm necesară calificarea suplimentară conform art. 335^1 CP RM. Conform art. 116 CP RM suntem în prezența unei concurențe dintr-o normă specială și una generală, aplicabilă fiind norma specială, deci alin.(1) art. 253 CP RM.

Suntem de acord cu autorul V. Stati, care este de părerea că la aplicarea răspunderii conform alin.(1) art.253 CP nu este necesară

calificarea suplimentară conform art. 352[1] și 361 CP al RM. În corespundere cu art. 116 CP al RM, între art. 352[1] și 361 CP, pe de o parte, se atestă concurența dintre norma generală și norma specială, iar în concluzie se va aplica numai norma specială, adică alin.(1) art. 253 CP [3, p.559].

Privitor la subiectul infracțiunii de insolvabilitate fictivă specificăm că semnele unui subiect special sunt esențiale în procesul de calificare a unei infracțiuni, și în unele cazuri, în stabilirea pedepsei de către instanța de judecată [4].

Importanță în cadrul infracțiunii de insolvabilitate fictivă are calitatea specială a subiectului infracțiunii. În cadrul componenței infracțiunii analizate, subiecții nu sunt caracterizați doar de Codul penal, deoarece suntem în prezența unor subiecți speciali, care sunt determinați de Legea insolvabilității, întrucât suntem în prezența unei norme de blanchetă, care face trimitere la un act extrapenal.

Subiecții speciali ai infracțiunii analizate sunt prevăzuți în art. 13 al Legii insolvabilității, și anume: 1) persoana fizică ce desfășoară activitatea de întreprinzător; 2) membrul organului executiv al persoanei juridice ce desfășoară activitatea de întreprinzător;
3) persoana care, conform legislației, are dreptul să reprezinte persoana juridică ce desfășoară activitatea de întreprinzător;
4) asociatul cu răspundere nelimitată; 5) lichidatorul debitorului [5].

Persoanele au dreptul să-și asume și să execute drepturi civile de la vârsta de 18 ani, ceea ce semnifică faptul că anume de la această vârstă Codul civil permite subiecților să ocupe funcțiile sau să se îndeletnicească cu activitatea care cade sub incidența art. 253 CP RM. Deci regula generală cu privire la vârstă în cadrul infracțiunii de insolvabilitate fictivă o constituie vârsta de 18 ani.

Excepție de la această regulă o constituie încheierea căsătoriei, și emanciparea, care le permite persoanelor să dobândească capacitatea deplină de exercițiu de la vârsta de 16 ani, și, implicit, să practice activitatea sau să exercite funcțiile care cad sub incidența art. 253 CP RM.

Latura subiectivă a infracțiunii de insolvabilitate fictivă este caracterizată prin intenție directă, care este dedusă din activitatea subiectului vizat, intenția făptuitorului fiind dublată de acțiunile făptuitorului. Insolvabilitatea fictivă, presupune o fraudă a creditorilor,

acel *animus fraudandi* caracteristic oricărei fraude. Astfel inducerea în eroare a creditorilor presupune scopul imediat al infracțiunii. Amânarea și/sau eșalonarea plăților cuvenite creditorilor, ori reducerea datoriilor, reprezintă cele două forme alternative ale scopului mediat al făptuitorului.

În finalul celor expuse și drept urmare a cercetării aspectelor teoretice și practice ale infracțiunii de insolvabilitate fictivă, recomandăm, de altfel, la fel cum o fac și mulți doctrinari și practicieni, utilizarea în conținutul art.253 CP RM a termenului de „bancrută", în locul celui de „insolvabilitate". În opinia noastră, termenul de „insolvabilitate" nu poate fi utilizat în acest context, fiind un termen comercial, care nu redă fapta penală pe care o definește infracțiunea prevăzută de art. 253 CP RM.

Recomandăm modificarea componenței de infracțiune, de la infracțiune materială la infracțiune formală, fapta consumându-se la etapa comiterii elementului material al infracțiunii.

La fel, propunem modificarea art. 253 CP RM de la normă de blanchetă la normă dispozitivă, care să cuprindă toate variantele alternative de săvârșire ale infracțiunii.

Referințe:

1. BRÎNZĂ, S., STATI, V. *Tratat de drept penal*. Vol.2. Chișinău: S. n., 2015. IBSN 978-9975-53-468-0.
2. BRÎNZĂ, S., STATI, V. *Tratat de drept penal*. Vol.2. Chișinău: S. n., 2015. IBSN 978-9975-53-468-0.
3. STATI, V. *Infracțiuni economice*. Chișinău: S.n., 2019. ISBN 978-9975-146-73-9.
4. КРАСНОВ, Д.А. Криминальные банкротства субъекты. В: *Проблемы экономики и юридической практики*, 2007, №. 4, сс. 271-273. [Accesat 29.05.2020]. Disponibil: https://cyberleninka.ru/article/n/kriminalnye-bankrotstva-subekty/viewer
5. STATI, V. Infracțiunile legate de insolvabilitate implicațiile adoptării Legii insolvabilității nr. 149/2012. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, 2013, nr.3(63), p.197-204. [Accesat 29.05.2020]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/29931

Recomandat
Mariana GRAMA, dr., conf. univ.

SERVICIUL FISCAL DE STAT – ORGAN DE ADMINISTRARE FISCALĂ

Diana NETIDU

CZU: 351.712.2.023

netidu.diana@yahoo.com

Fiscal administration is the activity of state bodies empowered and responsible for ensuring the full collection of taxes and fees, penalties and fines in budgets of all levels. According to the Fiscal Code, the fiscal bodies are some of the 4 authorities that exercise fiscal administration attributions. Unlike other state bodies exercising fiscal administration attributions, SFS, through its activity, contributes to the accumulation of revenues for all structural components of the national public budget.

În etapa actuală, privind evoluția din ultimii ani, au avut loc schimbări majore în activitatea Serviciului Fiscal de Stat dezvoltate de multitudinea contribuabilor de pe teritoriul Republicii Moldova.

Administrarea fiscală reprezintă activitatea organelor de stat împuternicite şi responsabile de asigurarea colectării depline şi în termen a impozitelor şi taxelor, a penalităţilor şi amenzilor în bugetele de toate nivelurile.

Scopul acestei lucrări este de a remarca modalitățile de eficientizare și perfecționare în procesul de administrare fiscală, atât pentru Serviciul Fiscal în ansamblu, cât și pe domeniul de activitate pe care îl cuprinde administrarea fiscală.

Suportul informațional în studiu îl constituie actele legislative ale Republicii Moldova, informațiile oficiale furnizate de Serviciul Fiscal de Stat; Ministerul Finanțelor; Biroul Național de Statistică; Ministerul Economiei; rapoartele anuale ale Serviciului Fiscal de Stat; materialele conferințelor internaționale, precum și publicațiile din presa periodică.

Putem menţiona că activitatea Serviciului Fiscal de Stat este direcționată spre îndeplinirea sarcinilor principale – colectarea eficientă a veniturilor bugetare, asigurarea cadrului necesar aplicării unitare a legislației fiscale, obținerii unor performanțe în vederea asigurării stabilității. Serviciul Fiscal de Stat tinde să obțină un grad înalt de conformare voluntară a contribuabililor, oferindu-le soluții optime și competențe printr-un ansamblu de servicii automatizate de o înaltă

calitate, ce corespund ultimelor realizări din domeniul tehnologiilor informaționale, concomitent cu armonizarea legislației fiscale a Republicii Moldova la standardele internaționale de administrare fiscală.

Conform informației privind încasările la BPN corespunzător clasificației veniturilor bugetare pentru perioada 01.01.2019-31.12.2019 (adm SFS), suma plăților acumulate a constituit 39.135.053,3 mii lei. Comparativ cu anul 2018, au fost acumulate venituri mai mult cu 2231879,9 mii lei.

Întru eficientizarea activităţii SFS, acesta acordă o importanţă majoră controlului fiscal.

În scopul exercitării funcției de control fiscal și asigurării transparenței în activitatea desfășurată, SFS acordă o atenție deosebită către conformarea forțată a contribuabililor.

În acest context, pe parcursul anului 2019, au fost efectuate de către SFS 48 346 de controale fiscale, în urma cărora au fost calculate suplimentar la buget 225,28 mil. lei, inclusiv sumele calculate prin metode și surse indirecte constituie 539,8 mil. lei, dintre care încasat – 158,1 mil. lei.

În studierea practicii internaționale, ne-am axat pe experiența statelor dezvoltate. Analiza procesului de organizare a controlului fiscal în statele dezvoltate ne permite să determinăm tendințele generale de activitate a organelor fiscale din acele state și să le utilizăm în practica națională, pe teritoriul Republicii Moldova. În condițiile diferite de dezvoltare a sistemelor fiscale din statele dezvoltate și din statele în tranziție, cum este și Republica Moldova, este adevărat că nu există posibilitatea adaptării întregii experiențe a unei anumite țări. O importanță deosebită o are găsirea unor legități generale și aplicarea lor în situații concrete.

Organizarea eficientă a controlului intern este un factor determinant în ridicarea eficienţei administrării fiscale în Republica Moldova, deoarece ar permite depistarea și preîntâmpinarea unor situaţii neplăcute în cadrul Serviciului Fiscal, fără a scoate în discuţie publică problemele interne.

Cercetarea efectuată ne-a permis să formulăm următoarele **concluzii generale**:

În sistemul fiscal, un rol important îi revine administrării fiscale și mecanismelor sale, pornind de la faptul că anume prin intermediul